

Malejące środki przeznaczane na aktywizację osób bezrobotnych i poszukujących pracy mogą utrudnić realizację podstawowych zadań publicznych związanych z polityką rynku pracy – alarmuje Związek Powiatów Polskich. Samorządowcy postulują wprowadzenie zmian ustawowych, które zagwarantują stabilne finansowanie działań wspierających zatrudnienie oraz uproszczą część procedur związanych z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy.

W przyjętym stanowisku Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich zaapelowało o podjęcie działań legislacyjnych mających zapewnić corocznie odpowiedni poziom finansowania form pomocy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. ZPP proponuje wprowadzenie do ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia przepisu gwarantującego, że na realizację tych zadań przeznaczane będzie nie mniej niż 35 proc. przychodów Funduszu Pracy pochodzących ze składek uzyskanych w roku poprzedzającym przygotowanie planu finansowego Funduszu.

Samorządowcy przypominają, że zgodnie z Konstytucją władze publiczne prowadzą politykę zmierzającą do pełnego i produktywnego zatrudnienia, między innymi poprzez organizowanie programów przeciwdziałania bezrobociu, poradnictwa zawodowego, szkoleń oraz robót publicznych i prac interwencyjnych. Zwracają również uwagę, że obowiązująca ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia rozszerzyła grono osób mogących korzystać z pomocy urzędów pracy, między innymi umożliwiając wszystkim rolnikom rejestrowanie się jako osoby bezrobotne oraz zwiększając możliwości wsparcia dla osób poszukujących pracy.

W stanowisku podkreślono, że realizacja tych zadań wymaga odpowiednich środków finansowych. Tymczasem, jak wskazuje ZPP, w 2026 roku nastąpiło znaczące ograniczenie środków przeznaczonych na działania aktywizacyjne – z 3,6 mld zł w roku 2025 do 2,1 mld zł. Dodatkowo część tej kwoty została przeznaczona na finansowanie programów Europejskiego Funduszu Społecznego. W efekcie niektóre samorządy powiatowe zostały całkowicie pozbawione możliwości finansowania pomocy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a w wielu innych dostępne środki znacząco się zmniejszyły.

Autorzy dokumentu zwracają uwagę, że Fundusz Pracy został utworzony w celu łagodzenia skutków bezrobocia i wspierania rozwoju rynku pracy, a jego głównym źródłem dochodów są składki odprowadzane przez pracodawców. Zdaniem ZPP od kilku lat można jednak obserwować systematyczny spadek udziału środków przeznaczanych na aktywizację zawodową w relacji do wpływów ze składek. Według przedstawionych danych wskaźnik ten obniżył się z 66 proc. w 2022 roku do 19 proc. w roku 2026.

Niezależnie od proponowanych zmian systemowych samorządowcy oczekują również zwiększenia środków przewidzianych w planie finansowym Funduszu Pracy jeszcze w 2026 roku. W ich ocenie pozwoliłoby to ograniczyć skutki obecnego niedofinansowania działań aktywizacyjnych.

Drugim ważnym postulatem jest zmiana zasad przyznawania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne. Związek Powiatów Polskich proponuje, aby wsparcie było przyznawane w kwotach netto, bez podatku od towarów i usług. Obecnie osoby, które po otrzymaniu dofinansowania uzyskują możliwość odliczenia podatku VAT, są zobowiązane do zwrotu jego równowartości.

Jak wskazano w stanowisku, powiatowe urzędy pracy nie dysponują skutecznymi narzędziami pozwalającymi monitorować przez wiele lat, czy beneficjenci nabyli prawo do odliczenia podatku VAT.

Fundusz Pracy coraz mniej wspiera aktywizację zawodową. Powiaty domagają się zmian

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 19, czerwiec 2026 21:46

Rafał Rudka

Odsłony: 63

Jednocześnie osoby korzystające z dofinansowania zazwyczaj nie informują urzędów o takich zmianach, a współpraca z administracją skarbową nie ma charakteru systemowego. W rezultacie powiaty są zmuszone do prowadzenia postępowań dotyczących zwrotu środków, a w przypadku projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego mogą ponosić dodatkowe konsekwencje finansowe związane z niekwalifikowalnością części wydatków.

Związek Powiatów Polskich zwraca uwagę, że podobne problemy mogą pojawiać się również przy innych formach wsparcia, takich jak wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy czy środki przeznaczone na utworzenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej. W ocenie samorządowców proponowane zmiany pozwoliłyby zwiększyć efektywność wykorzystania środków Funduszu Pracy oraz zapewnić bardziej stabilne warunki realizacji polityki rynku pracy na poziomie lokalnym.

Z pełną treścią stanowiska można zapoznać się [TUTAJ](#).